

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | X. ROČNÍK | ČERVEN 2024

**Také druhá Maiova poutní
cesta bude mít stejný cíl**

rozhovor s Danielem Maiem na stranách 8-10

VÍCE INFORMACÍ
WWW.OCFRYDA.CZ

**VYHRAJTE KODIAQ
NA VÍKEND ZDARMA!**

3. - 23. června 2024

ADD Autodružstvo

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Geiringerové – 29. část

Ferdinand Victor Geiringer začal v Místku působit jako zaměstnanec Aloise Lembergera, který z něj vytvořil svoji prodlouženou místeckou ruku. Netušil tehdy, že tato „ruka“ se bez jeho vědomí začne samostatně hýbat a že jí zůstane pod nehty i něco málo z jeho vlastnictví. Při vyslovení jména Geiringer se pak nejednomu textilnímu dělníkovi v Místku začala v žilách prudce vařit krev a tlak vyskakoval povážlivě vysoko.

► Petr Juřák

Lodí, nebo vlakem?

Manžele Geiringerovy jsme opustili ve chvíli, kdy se setkali se svou vnučkou Gertou a jejím manželem Guidem Stockem. Domnívali se tehdy, že se v Terstu zdrží do doby, než se jí narodí dítě, a že se budou těšit ze svého pravnoučete. Osud tomu ale chtěl jinak, již 11. května 1940 obdrželi od syna Ernesta z Londýna zprávu, že jejich cesta do Anglie byla schválena. Zároveň jim Ernest sdělil, že jim rezervoval dva lístky na loď plující z Neapole do Anglie.

Jelikož cesta lodí měla trvat několik týdnů, byla jim Gertou a Guidem navržena kratší dvou-denní cesta vlakem z Terstu do Turína a odtud přes Francii do přístavu Calais, z něhož by se přepravili přes průliv La Manche do Doveru v Anglii. A odtud pak do nedalekého Londýna.

Problémy na francouzské hranici

Už 15. května Geiringerovi nasedli v Terstu na vlak do Turína, kde přespali a ráno pokračovali dál k francouzské hranici. Dojeli do francouzského pohraničního městečka Modane, kde je ovšem

Mezi manželi Geiringerovými stojí jejich snacha Hildegarda, syn Ernest je vlevo. (1946)

čekalo nepříjemné překvapení. Během celního odbavování jim bylo sděleno, že nesmí pokračovat dál! Žádné přemlouvání a snaha dohodnout se nepomohly, bylo jim stroze sděleno, že pokračovat v cestě budou moci jen v případě, že to povolí pařížské vojenské úřady. V Modane setrvali do následujícího dne, ale povolení se jim sehnat nepodařilo, a tak byli deportováni zpět do Itálie na tamní pohraniční nádraží.

Zpátky k lodi

Jen díky tomu, že měli u sebe árijský certifikát, se jim podařilo

odjet zpátky do Turína, kde přenocovali. Nakonec měli štěstí v neštěstí, přes dceru svého bývalého zákazníka z Brna, která v Turíně žila, se jim podařilo zjistit informaci, že loď, na niž původně měli zakoupeny lístky, bude mít jednodenní zpoždění a odpluje z Neapole až 19. května. Vlakem se spěšně přepravili do Neapole, nalodili se na japonský parník Haruma Maru a odpluli z Itálie.

Dlouhá plavba do Anglie

Cesta do Anglie trvala celkem 16 dní a vedla z Neapole do

francouzského přístavu Marseille, odtud přes Gibraltar do Casablancy v Maroku a zpět do Gibraltaru. Teprve pak už přímá cesta vedla do Anglie, v Liverpoolu loď zakotvila 4. června. Tam se po více než roce opět uviděli se synem Ernestem, který je pak odvezl do Londýna. Čekalo je velké rodinné setkání, v Anglii totiž byla dcera Nelly s manželem, vnučka Kitty, Ferdinandův bratr Isidor a synovec Ernst s manželkou Lucy. Zbytek války pak Geiringerovi strávili v Suttonu, který se nachází na předměstí Londýna. ■

INZERCE FMP 2065/05

www.auta-lpg.cz

☞ Montáže LPG
☞ Revize LPG-CNG
☞ Servis

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

CNG

LPG

INZERCE FMP 2061/05

**Kominictví
BUMBALA**

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

**FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT**
distribuuje
Česká distribuční, a. s.

V případě, že vám nebyl doručen, obraťte se na reklamní oddělení společnosti:
tel.: 800 888 558 nebo
e-mail: info@distribucni.cz.

Vždy uveďte kompletní adresu.

Sborové hudební dílny už po šestnácté v Místku

Již po šestnácté se sejdou nadšenci sborového zpěvu nejen z Frýdku-Místku, ale i z dalších míst nejen našeho regionu (Brušperku, Kozlovic, Ostravy, Opavy, Prahy...). Ve dnech 21.–23. června 2024 proběhne již 16. ročník Sborových hudebních dílen Místek, které každoročně organizuje MUSICA TEMPLI, spolek pro studium duchovní hudby. Zpěváci během víkendu zúročí týdny své přípravy na tuto akci a pod odborným vedením společně nacvičí vybrané sborové skladby, které pak na závěrečném koncertě za doprovodu Ostrava Brass Quintetu a Musica Templi

Orchestra představí hudbymilovné veřejnosti.

Během předchozích ročníků zazněly na dílnách skladby různých hudebních období, barokem počínaje a tvorbou soudobých autorů konče. I letos je dramaturgie dílen velmi zajímavá, zaměřená na romantismus a zejména pak na současnou sborovou hudbu. Na koncertě posluchači uslyší žalm 42 *Wieder Hirsch schreit* německého romantického skladatele Felixe Mendelssohna-Bartholdyho a tři skladby soudobých autorů: *Missu brevis* nizozemského skladatele Jacoba de Haana, *Et misericordia*

– 4. část z *Magnificat* anglického skladatele Johna Ruttera a *Aleluja* amerického autora Jamese Cheponnise. Vedení letošního ročníku Sborových hudebních dílen se ujal Petr Kolař, varhaník, sbormistr a dirigent, regenschori v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně, pedagog na Konzervatoři Brno a na Janáčkově akademii múzických umění rovněž v Brně.

Nevšední dramaturgie i samotný závěrečný koncert budou určitě stejně jako v uplynulých

ročnících pro všechny nevšedním zážitkem. Uskuteční se v neděli 23. června v 15 hodin v kostele sv. Jana a Pavla v Místku. Celá akce je finančně podpořena statutárním městem Frýdek-Místek a Biskupstvím ostravsko-opavským. Vstupenky mohou zájemci získat v předprodeji v knihkupectví Jakub v Místku nebo přímo na místě před koncertem. Více informací na webu. ■

www.musicatempli.cz

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT

| Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
| Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
| Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
| Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
| Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
| Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 8. 6. 2024 | Náklad: 26 700 ks
| Foto na titulní straně: Daniel Mai

Inzerce vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP 2067/05

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondezační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

INZERCE FMP 2093/01

KULTURA F≈M

Dřevo | Živé srdce nábytku

Výstava prací dřevařských oborů Střední školy řemesel, F-M, p.o.

otevřeno:
Út – Pá 15.00 – 18.00
So 10.00 – 13.00

6. 6. - 26. 6. 2024

vernisáž pro veřejnost 5. 6. 2024 v 16.00

Galerie FM | Záložna, Palackého 133, Frýdek-Místek

www.galeriefm.cz | #galeriefm

SLOUPEK

Jsme mistři!

Květen byl na všelijaké události bohatý. Zvláště jeho poslední víkend stál za to! Nejdříve byly u kulturáku nalezeny lidské kosti. Výkopové práce odhalily ostatky nekompletního nebožtíka a jednu botu. Druhý den byly objeveny pozůstatky dvou dalších. Opět nekompletní. Kriminalističtí odborníci se starají, aby objasnili jejich původ, a lidová tvořivost popouští uzdu fantazii. Já osobně bych to celé svěřil doktorce Brennanové – Kústce a jejímu týmu ze seriálu Sběratelé kostí. Pro zvláštního agenta FBI Seeleyho Bootha by pak zadržení pachatele bylo hračkou...

Poslední víkend stál opravdu za to! Nejdříve jsme udělili hokejovou lekci Američanům, pak Švédům, a nakonec zvítězili ve finále proti Švýcarům. Naši byli nejlepší a dokázali za pár dní a alespoň také na pár dní sjednotit celý národ. Bouřlivé oslavy ještě neskončily a už se na ně znovu snesla kritika „vybrané společnosti národních buditelů“ za opilsta a neslušné chování na Staroměstském náměstí, jejímž vrcholem bylo, že se polévali pivem a šampaňským, mluvili sprostě a že to slyšely i jejich děti, které byly na pódiu. Další vlna kritiky od zaprděnců přišla za znevažování státních symbolů, konkrétně státní vlajky, kdy hokejoví fans na jejím bílém poli uvádějí místo, odkud přicestovali. Státní vlajky s názvy obcí byly vidět jen na pár hodin v jednotlivých hracích dnech, zatímco kdysi historický státní znak byl znehodnocen hvězdou místo koruny nad hlavou lva téměř 40 let a mívali jsme ho na očích skoro denně! Kritikové zapomínali zmínit, jak všichni a hrdě zpívali státní hymnu. Nejen hokejisté na ledě, ale i zaplněné ochozy, náměstí, hospody nebo doma u televizorů. Mám za to, že oslavy velkého vítězství musí být pořádné, i když někdy při tom dostanou na frak všechny společenské konvence. A pokud se ještě někdo pozastavuje nad mým názorem, doporučuji mu film režisérky Věry Chytilové Sedmikrásky. V jeho úplném závěru najde vysvětlení ke všem popisovaným událostem. Povinné, jako kdysi školní představení, by ho měli vidět i všichni političtí vůdcové světa!

Jsme hokejoví mistři světa a k získání titulu nejvíce přispěli naši kluci z Moravy. A ten z Frýdku-Místku navíc děl jako kůň! Díky, Ondro!

Martin Sládek (30. 5. 2024)

Propojení Slezské s vlakovým nádražím dostává novou podobu

Moderní bulvár s byty, obchody a službami vyroste v místě, kde kdysi stávala tkalcovna Slezanu – mezi ulicemi Těšínskou a Nádražní. Architektonické plány radnice pomalu dostávají konkrétní podobu, protože první kroky už byly učiněny. V místě, které prochází celkovou revitalizací, vznikla přestavbou nevyužívané budovy bývalé textilní školy nová služebna Městské policie ve Frýdku-Místku.

„Služebna je prvním objektem, který jsme oživilí a vrátili zpět obyvatelům,“ uvedl náměstek primátora Jiří Kajzar s dodatkem, že projekt vznikl už v roce 2018. V opravené budově je kontaktní centrum a přestupkové oddělení, služební prostory strážníků včetně dispečinku a zázemí. Před budovou byla vytvořena parkovací místa. Náklady na celkovou obnovu dosáhly téměř 78 milionů korun. „Naším cílem bylo vytvořit bezpečnostní centrum blízko budoucího dopravního uzlu u vlakového nádraží, kde bude zbudován nový dopravní terminál a přesune se tam autobusové nádraží,“ popsal výhled do budoucna Jiří Kajzar.

Foto | Libor Šolář

Dalším plánovaným krokem je rekonstrukce křižovatky ulice Těšínská–Slezská, kdy na podzim začne výměna povrchu vozovky a úprava jízdních pruhů, včetně přemístění autobusových zastávek.

Teprve po dokončení uvedených úprav bude v místě bývalé textilky započato s výstavbou bulváru, který by měl propojit sídliště s dopravním terminálem. Investor Slezan Holding už má v plánech jasno: „Základní představa je taková, že zde vznikne několik objektů s několika funkcemi. Jednat by se mělo o polyfunkční domy kombinující

bydlení se službami, a to v části při Nádražní ulici,“ uvedl předseda představenstva Slezanu Holding Jiří Karásek s tím, že na místě bývalé tkalcovny na Těšínské ulici vznikne objekt určený ke komerčním účelům.

„Máme představu, že tam bude obchod s potravinami, spotřebním zbožím, různé služby pro občany plus gastroprovoz se zázemím pro menší kulturní akce, svatby a oslavy. To vše by mělo být doplněno o mobiliář, pěší trasy a místa pro parkování,“ doplnil ještě Karásek a dodal, že vše bude propojeno s veřejným prostorem před vlakovým nádražím. ■

Do Aquaparku Olešná v červnu se slevou

Už od počátku června nabízí všem vodomilům svoje služby Aquapark Olešná, a protože je léto teprve na svém počátku, voda v zařízení, ale i v samotné přehradě se ohřívá pomalu, postupně. Proto

pořadatelé pro zájemce o koupání připravili až do odvolání vstupné s 50% slevou.

Pro pohodové zajištění letní sezony nabízí Aquapark Olešná brigádní výpomoc v době od června

do září na pozice: Plavčík, mistr plavčík, pokladní, recepční a úklidové práce. Podrobnosti naleznete na webu. ■

www.aquapark-olesna.cz

Půjčené kolo můžete vrátit až v Ostravě

Novou službu tzv. sdílených kol nabízí město společně s provozovatelem služby – společností nextbike. Půjčování dopravního prostředku dokonce finančně podporuje statutární město Frýdek-Místek a díky tomu mají cyklisté prvních 15 minut zápujčky zcela zdarma. Opravdovým průlomem ve službách však je možnost navrácení (zapůjčení) kola v Ostravě.

„Již před čtyřmi roky se Frýdek-Místek domluvil na rozšíření provozu sdílených kol

s nejbližšími obcemi – Baškou, Dobrou, Starým Městem, Sviadnovem a Žabní. Od roku 2021 přibyl i Paskov a pak už se samozřejmě začalo uvažovat o propojení až do Ostravy. Vzhledem k tomu, že bikesharing v obou městech provozuje stejná firma, logicky se to nabízí. Jsme rádi, že se to nyní povedlo ke spokojenosti obou měst, a hlavně uživatelů této služby,“ uvedl náměstek primátora Frýdku-Místku Lukáš Slíva.

Mezi oběma městy se dá přejet na upravené cyklotrase,

kteřá má většinou asfaltový povrch a vede přes Paskov a Vratislav na protipovodňovém valu řeky Ostravice. V letošním roce město začne stavět cyklostezku do přehrady Olešná do Palkovic, další cyklostezka povede od bývalých kasáren do Bašky.

Bikesharing je ve Frýdku-Místku populární. Cyklisté si loni kola vypůjčili 80tisíckrát. Na území města je 110 stanic, dalších 17 v okolních obcích. V Ostravě funguje 380 stanic pro sdílená kola. ■

Nález kosterních pozůstatků u frýdeckého kulturáku

Během výkopových prací před kulturním domem ve Frýdku našli zaměstnanci technických služeb lidské kosterní pozůstatky. Na kosti narazili dělníci při bagrování. Nacházely se pod betonovou vrstvou v mělkém podloží.

Na místě byla nalezena také bota. Jak Policie ČR potvrdila, jednalo se o neúplné kosterní pozůstatky jedné osoby. Během průzkumu již odvezeného materiálu na skládce z výkopu pak ale policie ještě objevila kosti dalších dvou osob. Všechny ohledal koroner a teprve pitva určí pohlaví a dobu, kdy a jak dotyčné osoby zemřely.

Dělníci se domnívali, že se mohlo jednat o kosterní pozůstatky z 60. až 70. let. Jiného názoru jsou ale místní obyvatelé. Václav Řeha si v té souvislosti vybavil, co mu před patnácti lety vyprávěl kolega z práce Drahuš Hrtánek. „On už nežije, ale tehdy vzpomínal na konec války. Bydlel na Nové Osadě a v roce 1945 mu bylo dvanáct. V prvních květnových dnech po skončení války se byl s dalšími kluky podívat právě do těchto míst. Kolem jen pole a několik vykopaných zákopů, které měly Němcům sloužit na obranu před postupujícími Rusy. Do jednoho z nich prý tehdy chlapci z okolí zahrabávali tři padlé německé vojáky. Jeden mrtvý měl na ruce zlatý snubník prstýnek, ten mu sebrali. Hrtánkovi dali železnou jídelní lžičku s říšskou orlicí a hákovým křížem, kterou měl

v kapse. Později ji prý mezi kluky vyměnil za něco jiného. Pokud by se jednalo o ostatky těchto vojáků, měli by mít na krku nerezové známky s identifikačními čísly, podle kterých lze v německých archivech dohledat, o koho se jednalo,“ dodává k nálezům Řeha.

Další obyvatelka nedalekého domu přišla s jinou zajímavou úvahou. „Když jsme se sem s manželem nastěhovali, špatně se nám v ložnici spalo. Možná, že tudy procházejí nějaké zvláštní patogenní zóny. Trochu jsem se o historii ve vztahu k okolí

dnešního kulturáku začala zajímat a zjistila jsem, že tu bylo před stovkami let bitevné pole. Boje tady sváděli Švédové a další armády. Snad kdyby se provedl řádný archeologický výzkum, našlo by se artefaktů z tohoto historického období více.“ ■

Studenti dřevařských oborů střední školy řemesel vystavují

Výstava nesoucí název Dřevo, srdce a duše nábytku v sobě skrývá tajemný příběh prastarého spojení s přírodou. Poskytuje přirozenou pevnost a stabilitu, široká škála jedinečných textur a barev přináší do všech jeho využití pocit života, síly, tepla a odolnosti. Pokud je řádně spravováno, je obnovitelným zdrojem a může sloužit po mnoho generací. Od tvrdých dřevin, jako je dub a jasan, po exotická dřeva, jako je teak a mahagon, v sobě každý

zpracovaný kus materiálu nese příběh přírody a umění lidských rukou. Jeho jedinečné vlastnosti jej činí nenahraditelným materiálem pro výrobu nábytku a stavebních konstrukcí. Nové využití starého dřeva nebo recyklace a přepracování starého nábytku je šetrné a má pozitivní vliv na životní prostředí. Dřevo tak pro své široké využití a trvanlivost zůstává nenahraditelným materiálem.

Výstava je přístupná veřejnosti do 26. června v prostorách

Galerie FM v bývalé místecké záložně. Prezentuje výrobky studentů maturitních ročníků střední školy řemesel v Místku, oboru nábytkářská a dřevařská výroba a průřez práce učebního oboru truhlář. Exponáty vznikaly na odloučeném pracovišti školy ve Frýdlantu nad Ostravicí. Součástí výstavy jsou i práce kroužku uměleckého zpracování dřeva a výrobky absolventů školy. Zájemci jsou zváni k návštěvě během otevíracích hodin galerie,

od úterý do pátku mezi 15. až 18. hodinou, v sobotu mezi 10. až 13. hodinou. Všechny školy a skupiny od desíti osob jsou zvány na komentované prohlídky, které budou probíhat každý všední den mimo pondělí v době od 9:30 do 12:30 hodin. Na ty galeristé žádají zájemce o rezervaci prostřednictvím e-mailové adresy karin.srubarova@kulturafm.cz. Podrobnosti na webu. ■

www.galeriefm.cz

Život na Berlíně byl plný pospolitosti, která se z dnešní doby už vytratila. Byli jsme šťastni

Marie Březinová patří ke generaci, která se narodila v průběhu druhé světové války. Na tu si sice nevzpomíná, byla miminko, ale její vyprávění přináší zajímavé svědectví o životě v dělnické kolonii na okraji Frýdku v poválečných letech. Jak sama říká, na tuto část svého života vzpomíná velmi ráda. Lidé si bývali bližší než dnes.

► Jiří Vítězslav Sachr

Dětství a mládí jste prožila v dělnické kolonii Nová Osada, kterou dodnes nikdo nenazve jinak než Berlín. Víte, proč je tomu tak?

Kolonie byla postavena někdy začátkem třicátých let minulého století. Z vyprávění jsem slyšela, že domy sloužily k ubytování rodin hutníků z Rotavy a Nejdka, odkud byla do Lískovce přenesena výroba plechů. Byli to Němci, a tak se pro tuto lokalitu vžil název Berlín. Tatínek získal byt v roce 1944, krátce po tom, co jsem se narodila. Tehdy tam prý ještě žilo několik desítek německých rodin, ale já už si vzpomínám jen na české sousedy. Všichni zdejší Němci byli zřejmě odsunuti v roce 1946.

Dům, ve kterém jste žili, stojí dodnes. Jeho zvláštností je, že obvodové zdivo i některé vnitřní příčky nejsou z cihel...

Nejsem stavař, takže se k jeho podobě mohu vyjadřovat jen jako laik, který v něm bydlel dvacet let. Domy v naší a sousední ulici byly tzv. plecháče. Jejich konstrukci tvořila železná konstrukce, obvodové stěny byly vyplněny plechy, na které byly vně i zevnitř

upevněny omítnuté heraklitové desky s pletivem. Když to takto ode mě posloucháte, možná si říkáte, jestli se v tom vůbec dalo žít. Na svou dobu se ale jednalo o velmi moderní bydlení. Každý z osmi domů v řadové zástavbě disponoval čtyřmi bytovými jednotkami. Ty se skládaly z kuchyně a jedné další obytné místnosti. Zatímco v domech ve městě měli v té době ještě suché společné záchody, u nás už bylo standardem splachovací WC. V kuchyni byla komora, ve které jsme skladovali potraviny, a vedle výklenek s umyvadlem. Z vodovodu tekla studená voda, maminka ji ohřívala na kamnech, která otec vlastnoručně vyrobil ve fabrice. Partaje v domě měly k dispozici také rozlehlou půdu a sklepy. V největší sklepní místnosti byla prádelna s kotlem na tuhá paliva a lavorem, ve kterém se špinavé prádlo nejdříve vyvařilo a pak se na valše ručně v dřevěných neckách vypralo. Neckám se říkalo vaštrok. V těch se pak také vykoukala celá rodina – využili jsme nahřáté vody a máma nemusela vodu kýblovat do umyvadla, jako to dělávala u nás doma. Po užitou vodu z necek vylila na podlahu, která odtokem uprostřed podlahy odtékla do kanalizace.

Místnost byla přístupná i nájemníkům z vedlejšího vchodu. Čtyři prádelny v řadovce osmi domů... Byty v dalších ulicích byly na první pohled totožné s našimi, ale šlo už o zděné stavby a také jejich vnitřní dispozice se lišila. Byly větší, některé měly o jednu místnost více a v jednom domě měly dokonce i balkony. Původní projekt kolonie totiž rozlišoval, komu jsou určeny. Zda obyčejným dělníkům z provozů, nebo úředníkům či mistrům.

Sousedé z domu pracovali také v lískovecké huti?

Všichni. Byly to zaměstnanecské byty, takže chlapi se navzájem znali už z fabriky. Prožívala jsem mezi nimi pocit jisté pospolitosti, která se z dnešní doby už vytratila. V přízemí vedle nás bydleli Babinovi, nad námi v patře Řeha a Pazdřovi. Ti měli o deset let starší dceru, ale nekamarádily jsme spolu. Byla to už velká slečna. Před domy byly krásně udržované květinové záhony, okrasné keře a stromořadí. Dodnes si vybavuji opojnou vůni jasmínu, který nám kvetl pod okny. Cesta ještě neměla asfaltový povrch, ale byla zpevněná a dostatečně široká. Z opačné strany domu se rozprostíraly zahrady. Žádné oplocení, na každou rodinu připadal stejný kousek pozemku, na kterém jsme pěstovali zeleninu – pár řádků brambor,

cibuli, česnek, kedlubny a rajčata. Měli jsme také dva ovocné stromy, které nám rodily velmi chutné švestky a pozdní jablka.

Vedle ve vchodě jsme měli přes stěnu souseda Koláčka. Věnoval se sportu, běhal závodně na 800 metrů dlouhých tratích a dosahoval na nich výborných výsledků. V kolonii patřil k těm bohatým, kteří si mohli leccos dovolit. Byl první, kdo si hned v počátcích pořídil televizi. Umístil ji do okna a my na přinesených židlích sledovali ze zahrady program na obrazovce. Dnes by se řeklo letní kino. (úsměv)

Představuji si, jak jdou všichni ráno společně po cestě mezi poli a pastvinami dolů do lískovecké huti...

Takto to ale nebylo. Troušili se každý sám, podle toho, kdo měl jakou pracovní směnu. V huti byl třisměnný provoz. Otec byl zámečnickem, u nich se to také točilo – ranní, odpolední, noční, pořad dokola. Když býval na noční směně, mívala matka strach, aby k nám někdo nevlezl otevřeným oknem z ulice. Na případného vetřelce měla připravenou past. V bytě postavila pod okno roztažený deštník a na něj poskládala pokličky z hrnců. Aniž by se k nám někdo takto vloupal, jednoho večera se všechny sesypaly. To byl randál! Byli jsme vylekaní, krve by se v nás

Společně s rodiči na zahradě domu.

Foto | 4x archiv Marie Březinové

nedořezal! Přesto s tím nikdy nepřestala a poklice na deštník dávala i po této příhodě. (smích)

Jaká byla občanská vybavenost Nové Osady?

Chlapi chodili na pivo do místní hospody (U Židka, dnes Berlínský dvůr), vedle které stálo řeznictví. Kvalitní maso nebylo a já se střídala s bráchou a rodiči v několikahodinové frontě, aniž bychom věděli, zda se na nás kousek vepřového nebo hovězího dostane. Pravidelným rituálem obsluhujícího řezníka bylo, že nám ke každému kousku masa přihodil flák tučného bůčku. Pokládal za naši povinnost, že si ho koupíme, bez toho bychom už příště nic nedostali. V domě, na jehož základech dnes stojí vysoká věž penzionu Hrad, bylo holičství, tam jsem se chodila stříhat. O kousek níže stál obchod s potravinami. A už tehdy zde byla mateřská školka, vedle které stálo travnaté hřiště lemované alejí vzrostlých topolů. Tam se odehrávaly oslavy prvního máje a další akce se spoustou stánků a živé muziky. Všude se chodilo pěšky, autobus k nám začal zajíždět až později, cena za jednu jízdu byla padesát haléřů.

Také se mi vybavují dlouhá procesí modlících se místních a slovenských poutníků. Na čele průvodu nesli kříž s ukřížovaným Ježíšem Kristem, za ním ministranti se zapáleným kadidlem a farář pod baldachýnem. Kráčeli kolem nás cestou z frýdecké baziliky ke kapli a vodnímu prameni v Hájku. Putující se tam vždy usadili a ponořili své holé unavené nohy do nízkých kamenných kádí, kterými z pramene protékala chladná voda. Někteří ji nabírali do dlaní a omývali si s ní oči, protože se tvrdilo, že má na ně léčivý účinek.

Kam jste chodila do školy?

První třídu jsem absolvovala na Berlíně v jednom z bočních domů, které osadu lemovaly. Další ročníky už jsem navštěvovala v Lískovci. Ředitelem školy byl Horyl, z učitelů si vzpomínám na Peterka, Chalupu, Moltušovou – tu jsem měla nejraději, vedla také školní kroužek ručních prací, kde jsme se učily šít, vyšívat a plést. Do školy jsme chodili pěšky. Nejhorší to bývalo v zimě, když napadl čerstvý hluboký sníh, kterým jsme se pomalu brodili. To jsme přišli do vyučování třeba i s hodinovým zpožděním. Stejnou cestou, kolem lískoveckého kostela a dál podél potoka kolem hovnomelu, jsme se vraceli domů.

Kolem hovnomelu? Co to bylo?

Dole pod svahem, na kterém stála hospoda a řezník, ústila široká roura, ze které vytékaly do obrovské nádrže s lopatkami veškeré splašky z kolonie. Lopatky se v ní točily, aby rozemlely nevábný obsah, který pak odtékal do dalších dvou menších nádrží vedle. Byla to čistíčka odpadní vody, ale tehdy tomu nikdo neřekl jinak. Běhali jsme kolem celého areálu, nebyl oplocený a nikoho asi nenapadlo, že právě tady by se mohli nahánět školáci.

Scházela jste se s kamarádkami i jinde, kam jste chodily?

Kolonii obklopovaly rozlehlá pole, pastviny a několik rybníků. Zatímco se brácha honil a běhal po polích za traktory, já si s holkami hrávala před domem s panenkami. Šily jsme jim různé oblečky a vozily je v kočárku. Také jsme chodily do lesa a k okolním rybníkům, kterých zde bylo několik. Večer se odtud ozývalo hlasité kvákání stovek žab – koncertní představení! To mi později, když

Marie Březinová se svým bratrem, rodiči (vlevo) a dalšími příbuznými – 1953.

jsem se provdala a odstěhovala, chybělo! V létě jsme chodily na koupaliště nedaleko lískoveckého nádraží, v zimě jsme zase sáňkovaly na Fukalově kopci a bruslily na rybníku u bývalé sauny. Za cestou choval souseď Řeha ovce. Pokaždé když se mu narodila nová ovečka, přivedl nám ji ukázat až ke dveřím. Hrály jsme si s ní, běhala všude za námi a na krku jí zvonil měděný zvoneček.

Dnešní doba je hodně uspěchaná, myslíte, že se vám v tomto ohledu žilo tehdy lépe?

Určitě, lidé měli k sobě blíže. Rodiče pocházeli z početných rodin, dříve tomu tak bývalo. Měli hodně sourozenců a se všemi jsme se často navštěvovali. Jednou jsme šli my k nim, podruhé zase přišli oni k nám... V sousedství bydlela matčina sestra, s tou

jsem se vídala nejčastěji. Měla šicí stroj a pro různé sváteční příležitosti mi vždycky ušila nové šaty.

Doma jsme s rodiči sedávali u stolu a hrávali Člověče, nezlob se, pexeso, ale i karty. Společně jsme poslouchali rádio a povídali si. Také jsme jezdili vlakem do Beskyd, podnikali výšlapy na Radhošť, Lysou horu nebo na Prašivou. Nejraději jsem to mívala v létě. O prázdninách jsme chodili s bratrem sbírat borůvky do Hájku. Dnes je to vzrostlý les, na borůvčí nebo maliní v něm nenarazíte, ale tehdy ho tam bylo spousta. Maminka mě i bratra vybavila smaltovanou bandaskou, které se říkávalo baňka, zadělala těsto a čekala, až se vrátíme. Odměnou nám byl vynikající oběd – borůvkové knedlíky nebo koláče. Žili jsme šťastně... ■

Se spolužačkami ve školní lavici. Marie Březinová druhá zleva.

Jedna ze společných fotografií z konce školního roku. Marie Březinová druhá zleva.

Santiago de Compostela bude cílem i mojí druhé poutní cesty

Atlantik je obrovský a silný, o tom se cestovatel Daniel Mai přesvědčil na vlastní kůži.

Potřeba, móda, víra, očista? A ještě mnoho dalších slov mne napadá, když někdo vysloví Santiago de Compostela. Zdá se, že název tohoto španělského poutního města se u nás v posledních letech stal čímsi magickým. Kdo jej nenavštívil, jako by neexistoval... Do Santiaga de Compostela vyrazíte z naší vlasti věřící, umělci, dobrodruzi, celé rodiny s dětmi i jednotlivci všech sociálních skupin bez rozdílu věku. Po téměř tisícikilometrové pouti nakonec dorazí na místo zcela vyčerpaní, ale šťastní, že to dokázali. Důvody k dlouhé pouti mohou být různé. O cestě do Santiaga de Compostela jsem si povídal s Danielem Maiem, který ji absolvoval na podzim loňského roku.

► **Martin Sládek**

Přemýšlel jsem, jakou otázkou bych uvedl náš rozhovor, ale nakonec zůstanu jen u triviálního proč?

Ze dvou zásadních důvodů – nebyl jsem spokojen se svým zaměstnáním, které jsem vykonával, a zároveň jsem v tu dobu prožíval zlomové období mého dosavadního života. Pracoval jsem jako policista a rozešel jsem se se svou dívkou. Neměl jsem žádné konkrétní vyhlídky do budoucna, žádné plány. Hledal jsem něco, co by mi vyčistilo hlavu... Mám rád přírodu, hory, přechody horských hřebenů. K nejoblíbenějším patří naše Beskydy – tam, kde jsem se narodil a pod nimiž žiju se svými rodiči. Říká se, že dlouhá cesta může člověka změnit – jeho myšlení, náhled na svět, jeho fyzickou

Vyrazil jsem, abych to vyzkoušel a potvrdil si na vlastní kůži, zda je tato zkušenost pravdivá.

Trvalo tvé rozhodování dlouho? Jak probíhala tvá příprava a samotná cesta?

Rozhodl jsem se poměrně rychle na základě informací, které jsem pochytil už v minulosti ze zpravodajství a z vyprávění lidí. Stručně: Dopřavil jsem se letky z Prahy do Barcelony a dál do Irunu. Součástí přípravy na putování a nejdůležitějším prvkem bylo stanovení trasy, pro kterou se rozhodnu, jelikož variant, jak absolvovat Camino de Santiago je mnoho. Chtěl jsem si pročistit mozek a zároveň jsem to pro sebe celé vnímal jako výzvu „co dále?“ Možná i právě proto jsem se rozhodl pro jednu z těch méně frekventovaných a zároveň nejtěžších

tras Camino del Norte. Je dlouhá a z velké části kopíruje pobřeží severního Španělska omývané Atlantikem. Většina cesty vede horským terénem. Vyšší náročnost mi nevadila, proto mám hory – jak už jsem zmínil – rád.

V práci jsem dal výpověď. Veškeré přípravy mi zabraly necelé tři týdny. Do zahraničí jsem takto na vlastní pěst cestoval poprvé. Předem mnou bylo devět set kilometrů chůze o samotě, pouze s vlastními myšlenkami.

Hned po přiletu jsem se poohlížel, kde bych získal tzv. credencial (čeští trampové používají výraz *cancák* – pozn. autora). Je to deník, do kterého se zaznamenávají razítka z navštívených míst a slouží k tomu, abych se prokázal jako poutník. Díky tomu pak čerpáte v některých restauracích zvýhodněné menu nebo slevu v albergue, což jsou ubytovny původně církevního charakteru, určené poutníkům na trase k odpočinku a přespaní. Za ubytování se průměrně platilo okolo patnácti eur, ale albergue se měnily regionu od regionu. Hodně záleželo, zda byly veřejné nebo soukromé. Některé fungovaly formou tzv. donativo, kdy se ubytování platilo

stylem kolik dáš, tolik dáš. V ceně byla většinou zahrnuta i strava – večeře nebo snídaně. Když se poštěstilo, tak obojí. Bonusem byla teplá sprcha, za pračku a sušičku jsem většinou platil dvěma eury. Každopádně spíše než formou donativo se v albergue platilo za noc v rozmezí od desíti do pětadvaceti euro.

Řekl mi, že bys už podruhé volil jiný termín. Co bylo špatně?

Do Španělska jsem přiletěl 14. října loňského roku a domů se vrátil až 21. listopadu. Na tak dlouhé cestě se v tomto období nedá počítat jen s dobrým počasím, to jsem podcenil. Z osmatřiceti dnů mi rovných dvaadvacet propršelo. Nejhorší byl listopad, od prvního do čtrnáctého lilo téměř nepřetržitě. Žádné denní cíle a normy, kam nebo kolik musím ujít denně kilometrů, jsem si předem nestanovil. Všemmu jsem nechával volný průběh. V hlavě jsem měl jen jedno: Teď už je to čistě jen a jen pouze na mně.

Turistickou mapu nepotřebuješ, trasa je dobře značená symbolem žluté svatojakubské mušle na modrém podkladu nebo křížem svatojakubských

rytířů, které jsou buď na pilířích, nebo jednoduše namalované na pouličních lampách, kamenech anebo přímo na cestě. Důležitým obsahem krosny byla strava a pití. Jídlo jsem v začátcích řešil arašídovými tyčinkami a kukuřičnými oplatky. Problém mi zpočátku dělaly zásoby pitné vody, jelikož mi můj camelbag prasknul hned po pár kilometrech. Abych něco málo financí ušetřil, snažil jsem se co nejvíce spát venku pod širým nebem. Strach jsem neměl, největším problémem byl déšť. Teprve teď mi došlo, proč jsou poutní trasy mimo turistickou sezonu tak málo využívány. Často prší a je už poměrně chladno. Nikomu se v deštivé slotě nechce putovat celý den. To je asi i hlavní příčinou výsledků stručných statistik: Camino v roce 2023 absolvovalo 446 038 poutníků, na Camino Frances 219 786, del Norte 20 582. Z Irunu putovalo v období od října až do konce listopadu pouze šestnáct českých poutníků. Svým následovníkům bych chtěl cestu v tomto období určitě rozmluvit! Nejen kvůli počasí, ale také s ohledem na menší počet otevřených albergue nebo případnou nedostupnost zdravotní pomoci na trase.

Prekvapilo tě během tvé pouti něco pozitivního?

Za zmínku určitě stojí, že místní lidé, ale také mnoho těch, které jsem po cestě potkal, hovořili pouze španělsky. Španělštinu neovládám, takže když bylo zapotřebí, domlouvali jsme se, jak se dalo – rukama i nohama. Když si to v hlavě počítám, ze sedmdesáti procent celé trasy jsem byl na stezce osamocen a na další poutníky narážel převážně až

v ubytovnách. Pokud jsem někoho potkal a byli jsme si sympatičtí, šli jsme kus cesty společně a povídali si. Většina z nich prožívala smutný životní příběh... Třeba osmatřicetiletý Švéd Andreas, který se mi stal vzorem – osobním hrdinou. I přes nepřízeň osudu a strasti, které ho v životě potkaly, byl po celou dobu permanentně pozitivně naladěný. Do Santiaga vyrazí opakovaně každým rokem. Cestuje, protože se s ním rozvedla partnerka poté, co jim ve třech letech zemřelo jejich dítě. Během naší rozpravy mi řekl, že se v podobných záležitostech nemiš utápět v otázkách, proč se tak stalo. Byl zvláštní, ale hodný a moudrý člověk, pozitivita z něj přímo sálala. Z mého pohledu by se většina lidí v jeho situaci zlomila a trvalo by jim velmi dlouho, než by se dostali zpět do normálu. Andreas se ze svých problémů vykřesal a svými moudrými radami a myšlenkami tak pomáhá lidem s podobným osudem. Tím nechci říct, že jsou tyto poutní cesty samospasitelné a napraví vše ve vašem životě. Každý se s vlastními problémy vypořádává po svém a ani dlouhé putování určitě není a nebude nikdy všelék. Každopádně pokud kráčíte cestou úplně sám, máte dostatek času vyjasnit si své postoje a názory, uděláte si pořádek i v těch věcech, které se vám dříve zdály být neřešitelné – alespoň pokud mluvím z mé vlastní zkušenosti. Věřím, že se mi to bude dařit i v budoucnu. Lidské problémy bývají mnohdy tak malicherné a náš život je příliš krátký... Proč si jej ničit?

Trasa, kterou sis zvolil, vede podél pobřeží Atlantiku. Ovlivňuje rozloha oceánu a hukot

V roce 2000 bylo Santiago de Compostela společně s Prahou vyhlášeno Evropským hlavním městem kultury. Už v dobách vrcholného středověku se stalo jedním ze tří nejvýznamnějších katolických poutních míst. Ve zdejší katedrále jsou uloženy ostatky svatého Jakuba Staršího, jednoho z dvanácti Kristových apoštolů. Katedrála je cílem Svatojakubské pouti, jejíž historie navazuje na legendu, podle které byl svatý Jakub Starší vyslán vykonávat misijní činnost na Pyrenejský poloostrov. Po svém návratu jej v Jeruzalému popravili, ale jeho ostatky byly pak přeneseny zpět do místa jeho misijního působení. Hrob našel podle tradičního výkladu v roce 835 biskup Theodomin z Iria Flavia. Celé staré město s chrámy, kláštery a obytnými domy postavenými v rozmezí od 12. do 19. století jsou památkovou rezervací zapsanou na seznamu UNESCO. Mezi nejvýznamnější stavební památky patří Svatojakubská katedrála, Hospital de los Reyes Católicos – královská ubytovna pro poutníky, klášter benediktinů s kostelem, klášter s kostelem dominikánů, Plaza de Galicia – moderní čtvrtě ze 20. století s promenádou a klášter františkánů s kostelem sv. Františka. Současné umění návštěvníkům představuje Centrum moderního umění Galicie, sdružující muzea moderního umění, divadla a knihovnu.

Ze střechy katedrály sv. Jakuba máte celé město Santiago de Compostela jako na dlani.

Jeho vln myšlenky putujícího poutníka?

Fascinoval mě! Je obrovský a svou silou vzbuzuje respekt. Jeho sílu jsem nakonec pocítil i na vlastní kůži. Řekl jsem si, že se v jeho vodách začnu každý den otužovat. „Sklvělý nápad!“ Málem jsem se utopil, nemohl jsem se dostat ke břehu – zpětný proud vln mě stahoval stále dál, hlouběji do oceánu. Vlny, které se naopak ke břehu přelévaly, mě zase pro změnu topily. Jak vidíš, nakonec ale všechno dobře dopadlo. (úsměv)

Měl jsi v některých momentech pocit, že už to nedáš?

Mnohokrát! Zasekl jsem se dokonce hned první den, ale to bych připisoval deficitu spánku. Několikrát jsem také odolával pokušení, že bych se alespoň pár kilometrů svezl autobusem a dal nohám zasloužený odpočinek. Tuto krizi jsem ale vždy úspěšně překonal, nicméně myšlenky na pohodlí teplého autobusu se mi opakovaně vracely pokaždé, kdy už přšelo déle než dva dny v kuse nebo opravdu vydatně lilo. Až na nějaké puchýře jsem celé putování přežil bez úrazu a ve zdraví. Několikrát jsem sice měl namále, protože cesta po mokřích kamenech

a skalních pěšinách nahoru dolů byla velmi nebezpečná. Každopádně v den, kdy jsem dorazil do cíle, se počasí symbolicky umoudřilo, obloha se místy protrhala a dokonce začalo prosvitat slunce. Stál jsem před svatojakubskou katedrálou a v hlavě se mi prolínaly všechny myšlenky, kterými jsem se v průběhu celé cesty zabýval. Mísily se mi se vzpomínkami na domov a na mé nejbližší. Prožíval jsem obrovskou explozi emocí a všechno negativní, co ve mně bylo, najednou odpadlo. Vše bylo zcela pryč! Poté co jsem ušel necelých devět set kilometrů! Moje cesta zcela splnila svůj účel a naplnila mě spoustou nových zkušeností. Určitě to bylo pro mě ve všech ohledech přínosné!

Byl jsi v cíli, co bys řekl o samotném Santiagu de Compostela?

Nádherné město se spoustou historických budov, které kontrastovaly s modernější zástavbou. Návštěvu katedrály sv. Jakuba jsem absolvoval následujícího dne. Součástí prohlídky je i výstup na její střechu, ze které byl impozantní výhled a člověk měl celé město jako na dlani. Také bohoslužba byla pro mě velkým zážitkem.

Město má kromě katedrálly ale spoustu dalších zajímavých architektonických památek. Zaměřil jsem se na historické budovy a obdivoval umění mistrů, kteří je postavili. V Santiagu jsem strávil dva dny.

Priznám se, že bych čekal, že zde zůstanete déle...

Město je sice nádherné, ale stejně jako v mnoha dalších turistických centrech v Evropě a po celém světě je i tady všechno podřízeno penězům. Komeracionalizace všeho, obzvláště samotné cesty Camina de Santiago, je až alarmující! Autobusy plné pocestných, kteří se nechají dopravit jen kousek od centra a pak se davově ženou pro compostelu – certifikát, že absolvovali alespoň sto kilometrů poutní trasy. Organizované zástupy návštěvníků města, kteří neberou ohledy na další poutníky, se zase naopak pomalu plouží po celé šíři cesty, odhazují odpadky, pořvávají po sobě a v lesích nechávají hrát hlasité hudbu skrz reproduktory.

Kam chceš vyrazit letos?

Poutník Daniel Mai se svým švédským kamarádem Andreasem.

Nic z toho, co jsem před chvílí řekl, mě neodrazuje od další návštěvy tohoto místa. V plánu mám stejný cíl – Santiagu de Compostela. Tentokrát bych chtěl ale putovat stezkou

začínající v Portugalsku. Chci si to užít trochu více, takže musím našetřit peníze, bez kterých se to neobejde. Předběžným termínem je léto. V mezidobě bych si chtěl projít postupně kompletně celou

Stezku Českem, ideálně obě větve, ale uvidím, kolik na to budu mít volného času.

Zmínil jsi peníze, o těch jsme prozatím moc nehovořili...

Český poutník si musí zaplatit letenky a další cestovní výdaje. Já vyšel s penězi bez problémů a během celého putování si vystačil s přibližně třiceti tisíci včetně letenek, což je podle mě na cestu, která mi trvala osmatřicet dní, poměrně málo.

Každopádně vše se odvíjí od toho, jaké má poutník nároky na pohodlí, zda absolvuje cestu během sezony a jestli se umí uskromnit. Kdybych vyrazil dříve, vystačil bych si i s patnácti nebo maximálně dvaceti tisíci, protože bych spal více venku. Obecně platí, že pokud se člověk v cizině vydává na tak dlouhou cestu, je lepší mít k dispozici více financí. Osobně doporučuju mít po ruce nějakou hotovost. Hodně albergue, ve kterých jsem byl ubytovaný, nepřijímalo platební karty. Každopádně si myslím, že si v případě potřeby dokáže každý poradit sám. ■

Frýdecko-místecký Sweetsen Fest dovrší letos dvacítku!

Už dvacáté narozeniny oslaví multižánrový charitativní festival Sweetsen Fest. Pořadatelé mu dávají přídomek největší mejdan ve městě se skvělými kapelami. Bude zahájen ve čtvrtek 13. a potrvá do soboty 15. června. Vstup je stejně jako v předchozích ročnících opět zcela zdarma!

„V hlavním areálu stadionu TJ Slezan proběhne program na třech scénách. Na Sweetsen stage vystoupí ve čtvrtek stálíce festivalu Tomáš Kočko & Orchester, kapela 100 na 100, Stan stage uvítá Jakuba Tichého, Maria Šeparoviče & band a na Stoun stage připravujeme program zaměřený především na populární elektronickou taneční muziku, tzv. EDM,“ vyjmenovává část programu nabídka festivalu jeho šéf Kamil Rudolf. Další vystoupení budou již tradičně na scéně v hospůdce U Arnošta, kde zahrají kapely Tykráso, Pokustone a další. Nebude chybět divadelní večer v klubu D.N.A. v areálu ředitelství Slezanu a fanoušci se mohou těšit i na Dance arénu v parku Pod Zámkem ve Frýdku, kterou na čtvrteční odpoledne připraví místní taneční oddíl Funky Beat.

Další den se pak mohou fanoušci těšit na kapely Slepí Křováci, Prouza, Fecal Matters, Joker's IV, Rybí Kino, Acoustic Irish, žákovskou skupinu ZUŠ Rumble! a další interprety.

Sobotní program chce návštěvníky nalákat na hudební lahůdku – koncert Symfonického orchestru Frýdek-Místek s filmovou muzikou. Hosty jejich vystoupení budou Japonka Sakura Akiyama s nástrojem erhu a domácí Iris Moris hrající na violoncello. Představí se také kapely Dolls In The Factory, Positive, Luxusní garáž, Dead Hornet, Lishkee, Marxova Tchyně a mnoho dalších. Electro Stoun stage bude k dispozici příznivcům populárního tanečního stylu drum and bass.

„Od 14 hodin proběhne ve Faunaparku diskuzní panel s názvem Sweet talks. Skvělé hosty a workshopy si pro vás připravujeme společně s Petrem Gajem a Kateřinou Frainšicovou,“ přibližuje nabídku jeden z trojice tvůrců této části programu Radek Chrobák.

Koncept festivalu Sweetsen Fest je od svého počátku

postaven na několika základních pilířích. Mezi účinkujícími jsou pouze osobnosti a soubory s vazbou na město Frýdek-Místek, všichni vystupující umělci se vzdávají nároku na honorář a důležitý je také charitativní podtext festivalu. Všechny vybrané finanční dary poslouží místním organizacím – Dobrovolnickému centru ADRA Frýdek-Místek,

frýdecko-místecké Charitě, Podaným rukám a Stromu života. Loňský ročník vynesl v charitativních sbírkách celkem 102 541 Kč a od začátku sbírek a proměny akce v benefici dosáhla celková vybraná částka v souhrnu už neuvěřitelných 1 124 719 Kč. „Pevně věříme, že v tomto ohledu budeme letos opět úspěšní,“ dodává závěrem Kamil Rudolf. ■

Dětský den s CIRKULUM na cestách 2. června 2024

Beskydské kopce budou mít svou novou deskovou hru HURÁ DO BESKYD!

Celorepublikové statistiky o nedostatku pohybu u dnešních dětí a mládeže jsou všeobecně známé. Těch, které ve škole jen sedí, vozí se auty a celé dny tráví s očima přilepenými k počítači nebo k mobilu, přibývá. A přitom by stačilo málo. Zahrát si denně jednu zajímavou deskovou hru. Ne ledajakou! S myšlenkou propojit deskovou hru s pohybem nyní přichází Karin Mlčochová, autorka nové rodinné hry o Beskydech, se kterou se děti dostanou do lepší fyzické kondice. Ve hře HURÁ DO BESKYD! zažijí dobrodružnou cestu od východu na západ přes nejvyšší vrcholky Moravskoslezských Beskyd se zábavnými úkoly. Požádali jsme autorku, aby nám o ní řekla něco více.

Kde se zrodil nápad na tuto hru?

Ráda hraji deskové hry a také miluji hory. Napadlo mě, proč by Beskydy nemohly mít svou hru? Takovou, která bude jiná než ostatní a díky níž se rodiče s dětmi budou hýbat. Nabízela se krásná trasa od východu na západ. Hru jsem vymyslela v průběhu několika týdnů, pak už jen stačilo najít někoho místního, kdo by jí dal výtvarnou podobu. Měla jsem

velké štěstí, i když sladit svou myšlenku do malířovy ruky nebylo snadné. Strávili jsme s trpělivým ilustrátorem Martinem Lyčkou mnoho týdnů. Překreslovali jsme, předělávali a oba už se těšili na její konečnou podobu. Musela jsem řešit také spoustu různých komplikací, včetně autorského práva. Každopádně jsme ji dovedli do zdárného konce a nyní ji posílám do světa.

Proč jste se rozhodla využít Startovač?

Startovač (www.startovac.cz) je internetový portál pro vznikající projekty, které může kdokoli finančně podpořit. Zaujalo

mne na něm mnoho předchozích úspěšných projektů deskových her, to se mi stalo inspirací. Pokud nemáte zázemí velké společnosti, je vydání hry finančně nákladné a vysoce riskantní. Největším oříškem bylo ale natočení promo videa. Neměla jsem dostatek peněz na to, abych oslovila některé ze zdejších studií. Spěchala jsem, chtěla jsem hru spustit co nejdříve před letními prázdninami, ještě než odjedou lidé na dovolenou. Video se mi podařilo natočit, hru jsem uvedla, nicméně potřebuje širší podporu. Protože nemám žádnou základnu fanoušků, lidé mě neznají, přibyla tedy mravenčí práce najít další cesty,

jak dát o hře vědět. Věřím, že se to povede i díky vám čtenářům.

V čem je tak skvělá?

Hra je interaktivní, plná úkolů a výzev. Během vaší cesty od východu na západ zažijete spoustu zábavy a dobrodružství. Zdoláte nejvyšší a nejkrásnější vrcholy Beskyd. Určitě tušíte které. Většina úkolů je spojena s fyzickou aktivitou, kdy s dětmi děláte dřepy, leháte, klečíte, skáчете, podlézáte, přelézáte nebo se třeba točíte. Simuluje to, co člověk zažívá na horách. Potkáváte různá zvířata, děláte dobré skutky, někdy i zaprší. Moje děti hru milují a chtějí ji hrát pořád dokola. Je to nenásilná forma pohybu, který dětem v dnešní době tolik chybí. Když si pak se svými potomky projdete Beskydy doopravdy, vzpomenete si na úkoly, které jste v průběhu hry plnili, a máte z toho hezký pocit. Bylo by úžasné, kdyby se dostala do každé rodiny. Protože Beskydy přece úžasné jsou.

Kdo chce zažít Beskydy doma, dát se do kondice a užívat si pořádnou várku zábavy s dětmi, může hru podpořit buď na webových stránkách startovac.cz, nebo mi zavolat na telefon 775 169 806. ■

DIVADLA

Nová scéna Vlast

10. 6., 19:00 **Příběh ze zoo**

Když nemáte vztah k lidem, měli byste někde začít. Třeba na lavičce v Central Parku po cestě ze zoo... Sugestivní dílo génia amerického dramatu. Uvádí Divadlo Ungelt.

19. 6., 18:30 **Škola základ života**

Studenti gymnázia se dostanou do problémů kvůli recesistickému třídnímu časopisu Rev septímy. Pokud se nepřihlásí autor textu zesměšňujícího profesorský sbor, hrozí potrestání viníka... S inteligentním humorem, jemnou ironií a nadsázkou jsou tu zobrazeny osobité a svérázné školní situace a vy se navrátíte do školních lavic a stanete se svědky věčného boje študáků a kantorů, mezi nimiž budete poznávat povědomé typy a charaktery nejen z prostředí školního, ale i toho českého. Uvádí Těšínské divadlo, Česká scéna.

20. 6., 18:30 **Škola základ života**

Uvádí Těšínské divadlo, Česká scéna.

21. 6., 18:30 **Škola základ života**

Uvádí Těšínské divadlo, Česká scéna.

Divadelní klub D.N.A.

Sweetsen Fest

13. 6., 17:00 **Šťastného hry**

Jednoaktové hry Milana Šťastného Vždycky někdo poslouchá, Pokoj číslo 325, René mé ženy a Jasnovidka v podání souboru D.N.A.

13. 6., 20:00 **IMPRO FRMOL**

Vystoupení improvizčního divadelního souboru.

Čtyřlístek divadlo Na Slezské

17. 6., 18:00 **KRYT aneb Kamarádi na život a na smrt!**

Původní autorská tragická fraška s hororovými prvky o tom, že opravdové kamarádství je nade vše... Hraje soubor Divadla Šmíry.

POHÁDKOVÉ LÉTO

Faunapark

5. 7., 16:00 **Neposlušná kůzlátka**

Další pohádky a zábavu v rámci cyklu Pohádkové léto si v průběhu letních prázdnin děti užijí v komunitním a rodinném centru Faunapark ve Frýdku-Místku. Uvádí Divadlo Milana Šťastného.

Program pátečních pohádek bude zveřejněn na www.kulturafm.cz.

KINA

Kino Vlast

9. 6., 18:00 **Garfield ve filmu**

9. 6., 20:00 **Všichni lidé budou bratři**

11. 6., 18:00 **Pan učitel vrací úder**

11. 6., 20:00 **Z makové hůrky**

12. 6., 10:00 **Sladký život**

12. 6., 18:00 **Princezna na hrášku**

12. 6., 20:00 **Tady Vary – Priscilla**

13. 6., 18:00 **Strážci**

13. 6., 20:00 **Hrdí lvi: Postup**

14. 6., 9:30 **O mašince**

14. 6., 18:00 **Garfield ve filmu**

14. 6., 20:00 **Mizerové: Na život a na smrt**

15. 6., 15:00 **Gump – jsme dvojka**

15. 6., 18:00 **Sylvanian Families ve filmu**

15. 6., 19:30 **Furiosa: Sága Šíleného Maxe**

16. 6., 18:00 **Imaginární přátelé**

16. 6., 20:00 **Maria Montessori**

17. 6., 18:00 **Garfield ve filmu**

17. 6., 20:00 **Priscilla**

18. 6., 18:30 **Hrdí lvi: Postup**

18. 6., 20:00 **Ve jménu cti**

19. 6., 10:00 **Prázdniny s broučkem**

22. 6., 20:00 **Ghost: Rite here rite now**

23. 6., 20:00 **Daaaaaali!**

24. 6., 18:00 **Já padouch 4**

25. 6., 20:00 **Nesmrtelní – zázraky Egyptského muzea**

26. 6., 10:00 **Tady Havel, slyšíte mě?**

26. 6., 18:00 **Já padouch 4**

28. 6., 10:00 **Já padouch 4**

29. 6., 15:00 **Jak zachránit draka**

30. 6., 18:00 **Já padouch 4**

30. 6., 20:00 **Chiméra**

Další aktualizovaný program kina na www.kulturafm.cz

LETNÍ KINO

Sokolík, Místek

28. 6., 21:00 **Trollové**

Faunapark

3. 7., 21:00 **Gump – jsme dvojka**

Sokolské hřiště, Skalice

5. 7., 21:00 **Aristokratka ve varu**

KONCERTY

Frýdek-Místek, různá místa

13.–15. 6. **Sweetsen Fest 2024**

Jubilejní 20. ročník charitativního multikulturního festivalu. Kompletní program na www.sweetsenfest.cz.

Národní dům, Místek

18. 6., 19:00 **Ivo Kahánek – Romantický klavír**

Koncert v rámci MHF Leoše Janáčka. Dva velcí klavíristé a vzájemně se respektující romantičtí skladatelé Bedřich Smetana (Sny) a Ferenc Liszt (Nocturno č. 3 a Uherská rapsodie č. 2) se imaginárně potkají díky Ivo Kahánkovi v secesním sále místeckého Národního domu. Zavítá tam z nedalekých Hukvald i Leoš Janáček, aby si poslechl své jedinečné Concertino.

Frýdecký zámek

16. 6., 18:00 **Jazzové trio Kahoma**

V letošním roce se v rytířském sále frýdeckého zámku uskuteční cyklus 4 koncertů v rámci Svatováclavského hudebního festivalu. Na tomto koncertě se můžete těšit na jazzové trio Kahoma, které vystoupí s programem In The Woods.

Kultura pod hvězdami 2024

27. 6., 19:00 **Prodaná nevěsta**

28. 6., 20:00 **Okno mé lásky**

29. 6., 20:00 **Dracula**

30. 6., 20:00 **Sladké mámení**

ZUŠ, Frýdlant nad Ostravicí

17. 6., 18:00 **Adam Skoumal – klavírní recitál**

Adama Skoumala zná publikum v Evropě, USA i v Japonsku jako předního českého klavíristu a skladatele. Po studiích na Pražské konzervatoři a na HAMU pokračoval na prestižních školách v USA (Dallas, New York), zúčastnil se také řady mezinárodních mistrov-

ských kurzů. Získal více ocenění v soutěžích, např. na Mezinárodní soutěži Pražského jara, v Itálii, v Portugalsku, v USA (New York) ad. Sólóvě vystupoval s většinou českých orchestrů, spolupracoval se slavnými dirigenty (Petrem Altrichterem, Sergem Baudem, Leošem Svárovským a dalšími) a se světovými orchestry (např. s Bamberkými symfonií). Také jeho skladby se provádějí při významných příležitostech ve světě.

Frýdek-Místek, různá místa

18.–23. 6. **27. Mezinárodní folklorní festival**

Kompletní program na www.folklornifestivalfm.cz

Kostel sv. Jana a Pavla, Místek

23. 6., 15:00 **Sborové hudební dílny**

Závěrečný koncert za doprovodu Ostrava Brass Quintetu a Musica Templi Orchestra představí hudbymilovné veřejnosti žalm 42 Wie der Hirsch schreit německého romantického skladatele Felixe Mendelssohna-Bartholdyho a tři skladby soudobých autorů: Missu brevis nizozemského skladatele Jacoba de Haana, Et misericordia – 4. část z Magnificat anglického skladatele Johna Ruttera, a Aleluja amerického autora Jamese Chepponise.

Kino Petra Bezruče, Místek

23. 6., 15:00 **Galakonzert 27. MFF**

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 9. 6. **Smalt v Pobeskydí**

Výstava představuje princip smaltování, historii smaltérství ve Frýdlantě nad Ostravicí, produkci výrobků do domácností, ale i pohled na smalt jako výtvarnou techniku ve výstavě, vzniklé díky Dílně uměleckého smaltu Frýdek-Místek. Vernisáž výstavy proběhne ve čtvrtek 14. března v 17:00 hodin.

do 9. 6. **Vodní plošnice**

Doprovodná výstava v rámci expozice Beskydy – příroda a lidé přináší spoustu zajímavostí z říše vodních ploštic. Dozvíte se informace nejen o vodních ploštících, na které můžete narazit kolem rybníků a řek. V „živém koutku“ můžete vidět i několik zástupců našich vodních ploštic na živo.

od 13. 6. **V éře Římanů... & tajemství pražských grošů – poklad mincí z Klokočova**

Ojedinelá dvojitá výstava prezentuje dva nedávno nalezené významné mincovní depoty – jeden poklad stříbrných grošů a druhý poklad římských mincí. Jak se do našeho regionu dostaly? Kdo je asi ukryl? Kulturní, společenský, hospodářský a historický kontext dob, ze kterých mince pochází. Vernisáž výstavy proběhne ve čtvrtek 13. června v 17:00 v rytířském sále frýdeckého zámku.

od 20. 6. **David Moješčík – Socha**

Výstava českého sochaře, který užívá umělecký pseudonym MojDa – věnuje se volné figurální tvorbě s hladkými liniemi lidského těla. Jeho práce jsou zastoupeny i mezi sochami ve veřejném prostoru. Výstava nabídne představení autorova díla po letech na samostatné výstavě v rodném městě. Vernisáž výstavy proběhne ve čtvrtek 20. června v 17 hodin.

Knihovna Frýdek

do 2. 7. **Rezonance**

Výstava fotografií Vlasty Casadio Pavlikové.

Knihovna Místek, studovna

do 1. 7. **Jiří Ivo Pavelka**

Výstava fotografií člena Fotoklubu Art Collegium FM.

Knihovna Místek, dětské oddělení

do 2. 7. **Velká výtvarná soutěž**

Výstava oceněných prací 9. ročníku Velké výtvarné soutěže

Galerie Věž**od 4. 6. Ondřej Buddeus a Matouš Hejl –
Sedm let štěstí**

Společný projekt spisovatele Ondřeje Hejla a hudebního skladatele Matouše Hejla. Instalace slova, zvuku a objektu, který by mohl být portálem do duchovní sféry nebo ke kritickému nadhledu. Dočasný pantheon malých bohů, kteří neexistují, ale mohli by, otevírá v Galerii Věž hru s principy magického myšlení, které možná tvarují naše vnímání v intimité domova víc, než jsme ochotni připustit.

Kino Vlast**18.–23. 6. Prostá krása**

Výstava fotografií připravená v rámci 27. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu.

Galerie FM, budova bývalé Záložny**do 26. 6. Dřevo – živé srdce nábytku**

Výstava prací žáků dřevařských oborů SŠ řemesel ve Frýdku–Místku.

do 26. 6. Tkanina vjemů

Výstava výtvarného oboru ZUŠ – Galerie 24. Dlouhé roky se v továrnách Frýdku–Místku z jednotlivých vláken tkaly kilometry látek. Stejně tak se odvíjely naše životy utkané z barev, zvuků, tvarů, emocí... a odvíjejí se dál. „Když si vzpomene, že jsme stvořeni ze stejné látky jako vesmír, zjistíme, že jsme to, co hledáme.“ Otevřeno: ÚT–PÁ 15:00–18:00, SO 10:00–13:00 hodin.

**Palouk, před budovou bývalé místecké
Záložny****do 31. 6. Všední sochy**

Výstava odkazuje na databázi „Sochy a města“ a na fotografiích připomíná některé známé, méně známé i zapomenuté sochy veřejného prostoru Frýdku–Místku a okolní krajiny.

KAF KAFE, Místek**do 6. 7. Gabriela Pachová**

Výstava fotografií a obrazů předsedkyně fotoklubu Fotopozitiv F-M a V – klubu výtvarníků FM Gabriely Pachové.

Galerie Lara, RC Čeladná**do 12. 6. Okamžiky v obrazech**

Výstava obrazů členky V-klubu výtvarníků FM Miroslavy Ježkové.

Muzeum Kožane město, Metylovice**do 31. 8. Každý má co říct**

Výstavu básní a fotografií mladých autorů z Metylovic.

OSTATNÍ**Muzeum Beskyd, komentované
prohlídky a přednášky****14. 6., 16:30 Výročí vypálení frýdecké synagogy**

V noci z 13. na 14. června 1939 skupina mladých nacistů zapálila frýdeckou synagogu. Komentovaná prohlídka přiblíží židovské komunitě ve Frýdku–Místku. Proběhne také zapálení svíček v místě někdejší synagogy. Dále se dozvíte, kde se nacházela bývalá židovská škola a obecní dům, kde stála rabinát, zmizelé a dochované tovární objekty a vily na Koloredově, Lembergova kolonie a další. Délka trasy cca 2,5 km, prohlídka trvá dvě hodiny. Sraz na vyhlídce v zámeckém parku.

21. 6., 15:30 Proti proudu Ostravice a Morávky

Historicko-přírodovědná exkurze. Středověký brod přes Ostravici, zaniklé mosty, povodně v minulosti, staré protipovodňové hráze, stopy po plavení dřeva pro místní železářny, profil řeky Morávky, zaniklý středověký hrádek Vlčků z Dobré Zemice. Nazpět do Frýdku–Místku vlakem z Dobré. Sraz u budovy úřadu práce ve Frýdku.

**23. 6., 9:00 Historicko-botanická exkurze
za poklady ve Staříči**

Trasa povede přes hrádek Štandl, dále na vrchy Strážnice a Okrouhlá.

Délka trasy asi 8 km. Exkurze proběhne jako doprovodná akce k výstavě V řeči Římanů... Sraz na parkovišti u hřbitova v Lysůvkách.

29. 6., 9:30 Entomologická exkurze

Entomologická exkurze je zaměřena na hmyz, případně na jiné bezobratlé, kteří se vyskytují kolem řeky Ostravice. Na úvod exkurze budou účastníci seznámeni s metodami lovu a sběru hmyzu a s entomologickými pomůckami. Trasa povede až k Válcovskému jezu na řece Ostravici, délka exkurze cca 4 hodiny. Sraz na modré lávce přes Ostravici.

Muzeum Beskyd**28. 6., 10:00 Pohádkové vysvětlění**

Tradiční zakončení školního roku v Muzeu Beskyd Frýdek–Místek. Pro děti bude připraven bohatý program plný úkolů a překvapení. Přijďte k nám do muzea pátrat po ukrytých záhadných muzejních exponátech. Podaří se vám je najít všechny a nainstalovat tak novou muzejní expozici? Vhodné nejenom pro všechny děti školou povinné. Akce trvá od 10 do 15 hodin.

**TIC Frýdek–Místek,
komentované prohlídky****16. 6., 13:00 Po stopách textílek ve Frýdku****16. 6., 16:00 Po stopách textílek ve Frýdku**

Novinka letošního roku! Nasedněte do historického autobusu Karosa ŠL 11 a jeďte objevovat kouzlo textilního průmyslu ve Frýdku–Místku! Sraz u TIC v Místku na náměstí Svobody 6. Nutná rezervace předem na rezervace.ticfm.cz nebo osobně na pobočkách TIC Frýdek–Místek.

17. 6., 16:00 Záhada Jurášova pokladu

Vydejte se s dětmi po stopách nikým dosud neobjeveného pokladu zbojníka Juráše a přijďte se zaposlouchat v červnovém odpolední do tajemných příběhů a pověstí ze zbojnického života v Pobeskydí. Sraz u TIC ve Frýdku na Zámeckém náměstí 1257. Nutná rezervace předem na rezervace.ticfm.cz nebo osobně na pobočkách TIC Frýdek–Místek.

Galerie Věž**21. 6., 19:00 Jaromír Typlt a Michal Rataj –
Škrábanice**

Komponovaný pořad mezi hudbou a poezií.

**Kaple, Středisko sociálních služeb
Frýdlant n. O.****17. 6., 18:00 Inspirativní setkání pro hledající
duši**

19. 6., 17:00 **Komentovaná prohlídka kaple**
Návštěva kaple v místním Středisku sociálních služeb s výkladem o její historii. Kapacita omezena.

Knihovna Frýdek**25. 6., 16:00 Sousedská slavnost**

Už potřetí zábavné odpoledne pro celou rodinu. Hlavní program: Klauni z Balónkova, literárně–výtvarný workshop Radany Sladké (autorka knih pro děti) a koncert folkové a country skupiny Pár strun. Součástí doprovodného programu bude tradičně soutěž o nejlepší vlastnoručně upečenou buchtu, výtvarná dílna pro děti a prodejní stánky s řezbářskými výrobky, ručně vyráběnými šperky a stánec s nápoji Beskydské sirupy. Slavnost se uskuteční za každého počasí, v případě deště se přesune do vnitřních prostor knihovny.

Muzeum Beskyd, Langův dům**Botanická poradna**

V botanické poradně vám pomohou s určením planě rostoucích rostlin. Dotazy a fotografie můžete zaslat na e-mail, případně domluvit návštěvu, pokud máte rostliny nasbírané. Otevřeno po předchozí domluvě. Kontaktujte na e-mailu: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Bryologická poradna

Tradiční poradna pro určení vámi přinesených mechorostů. Otevřeno každé pondělí v době 9:00–12:00 hod. a 14:00–18:00 hod. V případě potřeby si lze domluvit určení mechorostů i v jiný všední den po dohodě s bryologem. Kontaktujte na e-mailu: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Entomologická poradna

V poradně vám pomůžeme s určením nejen hmyzu, ale případně i jiné skupiny bezobratlých. Hmyz k determinaci lze přinést živý nebo mrtvý. Některé druhy bezobratlých lze určit také na základě fotografie, kterou můžete poslat na níže uvedený e-mailový kontakt. Otevřeno po předchozí domluvě, kontaktujte na e-mailu: petr.jeziorski@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 42.

Zoologická poradna

Zoologická poradna je zájemcům k dispozici nepřetržitě po celý rok. Schůzku prosíme domluvit předem, případně pro urychlení je možné posílat fotografie na níže uvedený e-mail. Kontaktujte na e-mailu: katarina.janova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 41.

Muzeum Beskyd, Studijní knihovna

Knihovna nabízí všem zájemcům o odbornou a regionální literaturu více než 38 000 svazků a také několik druhů přírodovědných a společenskovedných vědeckých časopisů. Knihovní fond zahrnuje především naučnou literaturu se vztahem k regionu Frýdecko–Místecka, popř. severní Moravy a Slezska. Knihovna je specializovanou knihovnou a knihy si zde můžete zapůjčit pouze prezenčně. Vstup z prvního nádvoří frýdeckého zámku. Otevřeno: pondělí, čtvrtek: 9.00–12.00, 13.00–17.00, pátek: 9.00–12.00.

**Mirai pokřtili čtvrté
album ve Stounu**

Foto | Peter Hoopoe

Na svátek všech Jan, Janin a Janinek pokřtila svoji v pořadí čtvrtou desku s názvem Tomodachi (Kamarádi) v domácím hudebním klubu Stoun skupina Mirai. Už předcházející album s názvem Maneki Neko z roku 2021 naznačilo, že Mirai se od klasického popového zvuku snaží odpoutat a hledat jinou progresivnější cestu, která by byla hudebně stále kvalitní, zajímavější a především modernější.

Čtvrté album tak logicky navazuje na předcházející, protože to lze označit za jakousi cestu hledání a objevování. Písničky zůstávají, ale jejich finální verze dostaly producentsky moderní kabát v elektronické podobě. Jednotlivé skladby jsou díky tomu jaksí vyzrálejší a pestřejší. Textově jednotlivé skladby vycházejí celkem v pohodě, kdy možná lepší kousky vyvažují ty slabší, ale snahu jejich autorům nelze upřít.

Křtu nového alba chyběla delší závěrečná dohrávka hlavního protagonisty. Ten zmizel z pódia ihned po poslední skladbě, kdy stačil pouze udělat jen několik nezbytných selfčiek se svými fanynkami. Jeho spěch byl však pochopitelný a v tomto případě i omluvitelný. Mirai po koncertu spěchal fandit našim hokejistům do Prahy, kteří o pár hodin později udělili Švédům pořádnou lekci. ■

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Ulice Čajkovského

Nenápadná ulice obklopená rodinnými domy se zahradami v Místku nedaleko 8. základní školy nese jméno po jednom z největších hudebních skladatelů 19. století Petru Iljiči Čajkovském. Nebyl to jen skladatel, ale také klavírista,

pedagog, hudební kritik, který dvakrát navštívil Prahu, zde dirigoval svá díla a spřátelil se s Antonínem Dvořákem. Právem je považován za jednoho z tvůrců hudebního romantismu.

Petr Iljič Čajkovský se narodil 7. května 1840 v Rusku na Urale do rodiny báňského inženýra, tehdy ředitele školy. Jeho zájem o hudbu a hudební nadání bylo v rodinném prostředí podporováno, ale další právnické studium v Petrohradě mu mělo zajistit odpovídající zaměstnání státního úředníka. Zájem o hudbu se prohluboval, a tak se nakonec po roce 1861 stal opět studentem, a to jedním z prvních na petrohradské konzervatoři. Po úspěšném ukončení se stal hudebním skladatelem „z povolání“. V devadesátých letech 19. století podnikal turné po Evropě a Americe. Ocenění dostal v Paříži, Cambridge i v Petrohradu z rukou samotného ruského cara. Byl velmi pracovitý, některé své skladby i předělával. Zemřel náhle 6. listopadu 1893 v Petrohradu, kde je také pohřben.

Petr Iljič Čajkovský

Jeho dílo je rozsáhlé: od symfonií (např. Patetická), oper (např. Evžen Oněgin, Piková dáma) po známé balety – Labutí jezero,

Louskáček či Šípková Růženka; skládal pro klavír, komorní orchestry až po drobné cvičné skladby pro děti. ■

Plakát na uvedení Čajkovského baletu Labutí jezero

INZERCE FMP 2060/05

SBĚRNÉ DVORY

S.r.o.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno	tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov	tel.: 558 655 075, 602 510 018
	fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk	tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O.	tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

INZERCE FMP 2098/01

I elektrická koloběžka musí mít povinné ručení

„Pojištění elektrokoloběžek a jiných drobných vozidel můžete sjednat v Kooperativě i s kvalitními asistenčními službami,“ upozorňuje regionální ředitel Kooperativy Filip Sobek.

V čem spočívají letošní změny v povinném ručení?

Nejdůležitější změnou je zavedení nové kategorie vozidel, která budou muset mít povinné ručení sjednáno. Nově se vztahuje na všechna motorová vozidla, která mají rychlost vyšší než 25 km/h nebo rychlost vyšší než 14 km/h a hmotnost větší než 25 kg, tedy například elektrokoloběžky nebo malotraktory. Vyjmuty z toho jsou například zahradní traktory, které nikdy nevyjedou na veřejnou komunikaci, nebo elektrokola, u kterých není elektromotor pokládán za hlavní zdroj pohybu.

Jak bude povinné ručení pro tato vozidla vypadat, kolik klienti zaplatí?

Pro novou skupinu elektrokoloběžek a dalších drobných vozidel jsme připravili povinné ručení s balíčkem asistenčních služeb, které klientům poskytne kompletní ochranu při jejich užívání. Například pošleme mechanika, který se pokusí vozidlo opravit na místě... třeba když píchnete pneumatiku. Odtáhneme a vyprostíme nepojízdné drobné vozidlo, pomoc zajistíme klientovi po celé ČR, a pokud se při jízdě zraní, zajistíme dopravu do nejbližšího zdravotnického zařízení a další. Identifikátorem je výrobní nebo sériové číslo. Sazby u elektrokoloběžek se pohybují okolo 300 Kč ročně. Samozřejmě i zde zohledňujeme další parametry, jako věk pojištěného nebo bydliště. Sazby u malotraktorů jsou většinou o něco nižší. V průběhu času, na základě reálných dat, zohledníme skutečnou rizikovost nových kategorií a přizpůsobíme tomu i sazby pojistného.

Jaké další změny přináší nový zákon o povinném ručení českým motoristům?

Změn, výhod, ale i povinností je několik. Zjednodušení přináší řidičům nový zákon u tzv. zelených karet, které (od října) nebudou muset mít ve vozidle, a to ani v elektronické podobě. Policie nebo dopravní inspektoráty si ověří platnost pojištění v příslušné databázi. Tato novinka platí jen pro Českou republiku, při cestách do zahraničí budou motoristé stále zelenou kartu potřebovat. Pojišťovny ji tedy budou v elektronické podobě i nadále vystavovat.

POMŮCKA: IBER, KN	JÍZDOU OPUSTIT SMĚR	DĚTSKÉ ŘÍKADLO	OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL	JHO- ASLJSKY STROM		PŘEDSTAVA	TKALCŮV NÁSTROJ	TAHLE	INCIJÁLY REŽISÉRA LIPSKÉHO	OXID URANATÝ	ZKRATKA NA NOVO- ROČNÍ PRÁNÍ	ŘÍMSKÉ 2	PRES		TENKÁ CÍNOVÁ FOLIE	KOZÍ PACH	INCIJÁLY FYZIKA EINSTEINA	INCIJÁLY HERCE FAIRBANKSE
KRÁTKÝ TV VSTUP					VEJIT									NAPADANÁ HMOTA				
1. DÍL TAJENKY					MILOVNÍK ITÁLIE									BARVA V KARTÁCH				
					ČÁSTI VOZŮ									INC. HERCE CRUISE				
OZNAČENÍ VLAKU EUROCIITY			ROHATÉ DOM. ZVÍŘE									ÚTOK					2. DÍL TAJENKY	ZMĚNĚNÉ STAVY VĚDOMÍ
			PES HANLIVÉ															
ODHAD				ÚKAZ														ČESKÁ TELEVIZE
				OTÁZKA 2. PÁDU														ZN. BULHAR. CIGARET
	JMÉNO FĚNKY	SEVEROČES. ENERGETIKA	ZN. SPANĚL- SKÉHO VOZU			ZKYPŘÍT PŮDU RYCEM	VÁNOČNÍ RYBA							LÁTKA S HRUBÝM POVRCHEM	PŮV. OBYV. PYRENEJÍ			
														URČENO K MYTÍ				
SVĚTADÍL					INC. HER. KABÁTOVÉ									PATRONKA				
					BARVIVO NA VEJCE									SPZ KOMÁRNA				
SHŮRY								ZNAČKA RADONU	OZNAČENÍ MOUKY	SLEZSKÁ UNIVERZITA ZKR.	ČESKÝ PIŠNÍČKÁŘ TO ANGLICKY							INC. ZPĚV. NECKÁŘE
																		SLOV. PŘED- LOŽKA VE
3. DÍL TAJENKY																OBEC		
A SICE				ULEVIT SE								LUDOLFOVO ČÍSLO			OSOBNÍ ZÁJMENO			

Zetka
NÁBYTEK
www.nabytekzetka.cz

www.ocfrýda.cz

FRÝDA
OBCHODNÍ CENTRUM

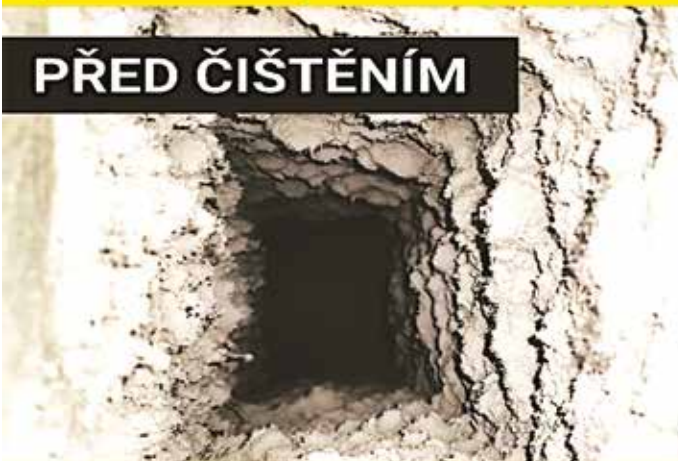
Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 24. června 2024.** Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Trojice vylosovaných luštitelů se může těšit na svou výhru. Poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Pavel Červenka, Jiřina Suchá a Pavlína Burdová z Frýdku-Místku.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE-FMP 2080/04

CÍTÍTE, CO VAŘÍ SOUSED?
VÍTE, CO DÝCHÁTE?
ventilace v paneláku

PŘED ČIŠTĚNÍM

PO ČIŠTĚNÍ

bakterie, plísně,
alergeny,
karcinogeny

kontrola kamerou
ZDARMA
do konce června 2024

www.plicedomu.cz
+420 730 520 360
info@plicedomu.cz

Zetka

KINO PETRA BEZRUČE

NÁBYTEK ZETKA

VÝPRODEJ
SKLADU

ČESKÝ NÁBYTEK

FRÝDLANTSKÁ 612
FRÝDEK-MÍSTEK

www.nabytekzetka.cz

AUTOBUSOVÉ ZÁJEZDY
Z Frýdku Místku do
maďarských
lázní

WWW.GEOVITA.CZ
+420 588 208 208

Greenfield Golf&SPA, Bük****	plp	3.-7.7.2024	8.800 Kč/os.
	bus	3.-7.7.2024	9.190 Kč/os.
Park Inn, Zalakaros****	AI	4-7.7.2024	10.520 Kč/os.
	AI	25.-29.8.2024	9.710 Kč/os.
	AI	25.-29.8.2024	10.910 Kč/os.
Hunguest Hotel Bük****	plp	22.-29.6.2024	17.690 Kč/os.
	AI	22.-29.6.2024	18.500 Kč/os.
	AI	30.6.-6.7.2024	14.990 Kč/os.
	plp	30.6.-6.7.2024	15.690 Kč/os.
Sirius Hotel, Balaton****	plp	30.6.-6.7.2024	16.990 Kč/os.
Termal, Mor. Toplice****	bus	23.-27.6.2024	8.800 Kč/os.
Thermal Resort, Lendava***	plp	3.-7.7.2024	8.190 Kč/os.

*Strava: plp = polopenze, AI = all inclusive bus = vl. doprava

INZERCE FMP 2101/01

INZERCE FMP 2100/01

INZERCE FMP 2097/01

Beskydské uzeniny, a.s.
provozovna Fryčovice
přijme

VEDOUCÍ/HO OPERÁTORU/A KRÁJECÍ LINKY
MZDA 35 000 Kč / NÁBOROVÝ BONUS 15 000 Kč

Baví vás práce ve výrobě a poradíte si s obsluhou a seřizováním výrobních strojů?

Dokážete organizovat a kontrolovat práci zaměstnanců?

Pokud ano, staňte se součástí firmy, která ocení Váš pozitivní přístup. Přidejte se k nám!

CO VÁM NABÍZÍME?

- zázemí v české výrobní společnosti
- perspektivu dlouhodobého zaměstnání
- docházkový bonus ve výši 3 000 Kč kvartálně
- příplatek za vedení 2 000 Kč měsíčně
- výkonnostní odměny
- zaměstnaneckou slevu na naše výrobky
- obědy za 30 Kč
- odměny za pracovní i životní jubilea

e-mail: jobs@chodura.cz

Tel.: 604 297 088 - personální oddělení